

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van woonassistent als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

1.1. Titel

Woonassistent

1.2. Definitie

De woonassistent is het aanspreekpunt voor de cliënt en zijn cliëntsysteem fungeert als een brugfiguur tussen de cliënt de zorgorganisatie en het sociaal netwerk teneinde de zelfstandigheid van de cliënt te behouden

1.3. Niveau (VKS en EQF)

4

1.4. Jaar van erkenning

versie 1, 2020

2. COMPETENTIES

2.1. Opsomming competenties

Competentie 1:

Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)

- Verleent hulp binnen de grenzen van het wetgevend en professioneel kader
- Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van het specifiek wettelijk kader
- Kennis van organisatiespecifieke richtlijnen

Competentie 2:

Handelt professioneel en volgens de ethische principes

- Handelt volgens de professionele en ethische principes
- Handelt volgens de organisatiespecifieke richtlijnen
- Bouwt een professionele zorgrelatie op met respect voor de medische, sociale en culturele achtergrond van de cliënt
- Draagt bij tot empowerment van de cliënt
- Betrekt de cliënt bij de besluitvorming
- Respecteert het beroepsgeheim conform het wettelijk kader
- Respecteert de sociale omgangsvormen
- Vraagt advies aan zijn leidinggevende indien nodig
- Helpt in noodsituaties
- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van het specifiek wettelijk kader
- Basiskennis van EHBO
- Kennis van beroepsethiek

- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van diversiteit
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod

Competentie 3:

Werkt volgens de kwaliteitsprincipes

- Werkt volgens de afspraken die gemaakt zijn binnen de organisatie
- Signaleert vastgestelde knelpunten binnen de organisatie of de eigen werkzaamheden
- Hanteert een afgesproken aanpak voor het oplossen van problemen binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid
- Meldt infrastructurele en technische problemen aan de desbetreffende diensten

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van kwaliteitszorg
- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod

Competentie 4:

Bouwt de eigen deskundigheid op

- Staat open voor ontwikkelingen in het vakgebied
- Raadpleegt informatiebronnen
- Onderhoudt en verruimt de eigen kennis, attitudes en vaardigheden
- Reflecteert over het eigen handelen aan de hand van de feedback van de leidinggevende
- Stuurt zijn handelen bij, in samenspraak met de leidinggevende
- Volgt opleiding in functie van de eigen competenties en groeimogelijkheden

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van beschikbare en relevante opleidingen
- Kennis van relevante informatiebronnen
- Kennis van (zelf)reflectiestrategieën

Competentie 5:

Werkt samen met partners binnen en buiten de zorg

- Herkent en respecteert in het kader van de hulpverlening de rollen, verschillen en grenzen van iedere partner
- Werkt met de partners samen om de zorg en het comfort van de cliënt te garanderen
- Maakt zijn eigen professionele standpunt kenbaar tijdens overleg met de partners
- Deelt, beheert en bespreekt (cliënt)gegevens met partners
- Werkt mee aan de continuïteit van de (interdisciplinaire) zorg

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van interdisciplinair werken
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van rapportering
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)

Competentie 6:

Communiqueert professioneel en empathisch met de cliënt

- Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij de cliënt correct begrepen heeft
- Past het taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Ondersteunt de cliënt om zijn zelfredzaamheid te bevorderen
- Ondersteunt en vertaalt de noden en vragen van de cliënt
- Gaat adequaat om met de klachten van de cliënt

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van diversiteit
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)

Competentie 7:

Plant en organiseert de eigen activiteiten

- Stelt de eigen planning op
- Past de eigen planning aan wijzigende omstandigheden aan
- Organiseert zijn taken en behoudt het overzicht

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van organisatiespecifieke richtlijnen
- Kennis van planning en organisatie van het takenpakket

Competentie 8:

Helpt en informeert bij zorgnoden

- Maakt kennis met de nieuwe cliënt
- Bespreekt de zorgvragen met de cliënt
- Bundelt de zorgvragen en bekijkt de mogelijkheden binnen de dienstverlening
- Schakelt zijn professioneel netwerk in om zorg en dienstverlening binnen het bereik van zijn cliënt te brengen
- Bemiddelt en ondersteunt bij contactname met aanbieders zorg- en dienstverlening

- Helpt bij de administratieve opvolging
- Voert de taken uit binnen de richtlijnen van de organisatie

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van maatschappelijke tendensen en knelpunten
- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Basiskennis van werkwijzen voor de aanvraag tot dienstverlening
- Basiskennis van het cliëntendossier
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van diversiteit
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod

Competentie 9:

Helpt en informeert bij onverwachte zorgnoden

- Ondersteunt en begeleidt de opname/ontslag van de cliënt
- Helpt en informeert in het kader van overbruggingshulp en crisiszorg bij acute zorgnoden
- Informeert alle betrokken partners

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van maatschappelijke tendensen en knelpunten
- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Basiskennis van werkwijzen voor de aanvraag tot dienstverlening
- Basiskennis van het cliëntendossier
- Basiskennis van voorlichtingstechnieken
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van diversiteit
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van rapportering
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod

Competentie 10:

Ondersteunt het psychosociaal welbevinden

- Garandeert als brugfiguur en vertrouwenspersoon de zorg van de cliënt
- Heeft aandacht voor de draagkracht van de cliënt
- Heeft aandacht voor het welbevinden van de cliënt
- Introduceert ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten bij de cliënt
- Signaleert veranderingen in het welbevinden van de cliënt
- Motiveert de cliënt tot gezond gedrag (gezondheidsbevordering)

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van interdisciplinair werken
- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Kennis van beroepsethiek
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van diversiteit
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van gezondheidsbevordering

Competentie 11:

Houdt toezicht op de gemeenschappelijke ruimtes binnen de assistentiewoning en faciliteert er de noodzakelijke diensten

- Oefent controle uit in de gemeenschappelijke delen van de assistentiewoning
- Houdt toezicht op het aanzicht, de netheid en de hygiëne van de gemeenschappelijke ruimtes, lokalen en uitrusting
- Merkt problemen inzake netheid en onderhoud op en meldt dit aan de bevoegde diensten
- Ziet toe dat de cliënt de regels van inwendige orde naleven en spreekt hen hierop aan
- Zit de bewonersraad voor
- Behandelt als vertegenwoordiger van de uitbater nieuwe bewoningsaanvragen en beheert de wachtlijst

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van maatschappelijke tendensen en knelpunten
- Basiskennis van werkwijzen voor de aanvraag tot dienstverlening
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van rapportering
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod

Competentie 12:

Voert administratieve taken uit

- Gebruikt kantoorsoftware (tekstverwerking,...)
- Vult de noodzakelijke documenten in
- Houdt (cliënt)gegevens bij
- Rapporteert mondeling en schriftelijk

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van werkwijzen voor de aanvraag tot dienstverlening
- Basiskennis van kantoor- en bedrijfseigen software
- Basiskennis van het cliëntendossier
- Kennis van rapportering
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)

2.2. Beschrijving competenties adhv de descriptorelementen

2.2.1. Kennis

- Basiskennis van het specifiek wettelijk kader

- Basiskennis van EHBO
- Basiskennis van interdisciplinair werken
- Basiskennis van kwaliteitszorg
- Basiskennis van maatschappelijke tendensen en knelpunten
- Basiskennis van beschikbare en relevante opleidingen
- Basiskennis van methodische modellen (vb. biopsychosociaal model, empowerment, systeemdenken...)
- Basiskennis van werkwijzen voor de aanvraag tot dienstverlening
- Basiskennis van kantoor- en bedrijfseigen software
- Basiskennis van het cliëntendossier
- Basiskennis van voorlichtingstechnieken

- Kennis van beroepsethiek
- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van organisatiespecifieke richtlijnen
- Kennis van diversiteit
- Kennis van de sociale kaart
- Kennis van doelgroepen: personen van alle leeftijden met variabele hulpvraag
- Kennis van rapportering
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van het Nederlands (om zich op deskundige wijze te kunnen uitdrukken in het kader van het beroep, zowel mondeling als schriftelijk)
- Kennis van planning en organisatie van het takenpakket
- Kennis van het zorg- en dienstenaanbod
- Kennis van relevante informatiebronnen
- Kennis van (zelf)reflectiestrategieën
- Kennis van gezondheidsbevordering

2.2.2. Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Verleent hulp binnen de grenzen van het wetgevend en professioneel kader
- Werkt volgens afspraken en visie van de organisatie
- Handelt volgens de professionele en ethische principes
- Handelt volgens de organisatiespecifieke richtlijnen
- Bouwt een professionele zorgrelatie op met respect voor de medische, sociale en culturele achtergrond van de cliënt
- Draagt bij tot empowerment van de cliënt
- Betreft de cliënt bij de besluitvorming
- Respecteert het beroepsgeheim conform het wettelijk kader
- Respecteert de sociale omgangsvormen
- Vraagt advies aan zijn leidinggevende indien nodig
- Herkent en respecteert in het kader van de hulpverlening de rollen, verschillen en grenzen van iedere partner
- Werkt met de partners samen om de zorg en het comfort van de cliënt te garanderen
- Maakt zijn eigen professionele standpunt kenbaar tijdens overleg met de partners
- Deelt, beheert en bespreekt (cliënt)gegevens met partners
- Werkt mee aan de continuïteit van de (interdisciplinaire) zorg
- Gaat op empathische wijze om met de cliënt waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden

- Luistert actief zonder een waardeoordeel te vellen, rekening houdend met de geschiedenis en eigenheid van de cliënt en vergewist zich ervan dat hij de cliënt correct begrepen heeft
- Past het taalgebruik aan in functie van de cliënt, zowel naar inhoud als naar vorm
- Ondersteunt de cliënt om zijn zelfredzaamheid te bevorderen
- Ondersteunt en vertaalt de noden en vragen van de cliënt
- Werkt volgens de afspraken die gemaakt zijn binnen de organisatie
- Stelt de eigen planning op
- Past de eigen planning aan wijzigende omstandigheden aan
- Organiseert zijn taken en behoudt het overzicht
- Staat open voor ontwikkelingen in het vakgebied
- Raadpleegt informatiebronnen
- Onderhoudt en verruimt de eigen kennis, attitudes en vaardigheden
- Reflecteert over het eigen handelen aan de hand van de feedback van de leidinggevende
- Stuurt zijn handelen bij, in samenspraak met de leidinggevende
- Volgt opleiding in functie van de eigen competenties en groeimogelijkheden
- Ondersteunt en begeleidt de opname/ontslag van de cliënt
- Informeert alle betrokken partners
- Maakt kennis met de nieuwe cliënt
- Bespreekt de zorgvragen met de cliënt
- Bundelt de zorgvragen en bekijkt de mogelijkheden binnen de dienstverlening
- Schakelt zijn professioneel netwerk in om zorg en dienstverlening binnen het bereik van zijn cliënt te brengen
- Bemiddelt en ondersteunt bij contactname met aanbieders zorg- en dienstverlening
- Helpt bij de administratieve opvolging
- Voert de taken uit binnen de richtlijnen van de organisatie
- Garandeert als brugfiguur en vertrouwenspersoon de zorg van de cliënt
- Heeft aandacht voor de draagkracht van de cliënt
- Heeft aandacht voor het welbevinden van de cliënt
- Introduceert ontspannings- en vrijetijdsactiviteiten bij de cliënt
- Gebruikt kantoorsoftware (tekstverwerking,...)
- Vult de noodzakelijke documenten in
- Houdt (cliënt)gegevens bij
- Rapporteert mondeling en schriftelijk
- Motiveert de cliënt tot gezond gedrag (gezondheidsbevordering)
- Oefent controle uit in de gemeenschappelijke delen van de assistentiewoning
- Houdt toezicht op het aanzicht, de netheid en de hygiëne van de gemeenschappelijke ruimtes, lokalen en uitrusting
- Ziet toe dat de cliënt de regels van inwendige orde naleven en spreekt hen hierop aan
- Zit de bewonersraad voor
- Behandelt als vertegenwoordiger van de uitbater nieuwe bewoningsaanvragen en beheert de wachtlijst

Probleemoplossende vaardigheden

- Helpt in noodsituaties
- Gaat adequaat om met de klachten van de cliënt
- Signaleert vastgestelde knelpunten binnen de organisatie of de eigen werkzaamheden
- Hanteert een afgesproken aanpak voor het oplossen van problemen binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid
- Meldt infrastructurele en technische problemen aan de desbetreffende diensten
- Helpt en informeert in het kader van overbruggingshulp en crisiszorg bij acute zorgnoden

- Signaleert veranderingen in het welbevinden van de cliënt
- Merkt problemen inzake netheid en onderhoud op en meldt dit aan de bevoegde diensten

Motorische vaardigheden

- Verzorgt de persoonlijke hygiëne en zorgt voor een verzorgd voorkomen

2.2.3. Context

Omgevingscontext

- De woonassistent werkt zelfstandig binnen de bevoegdheden zoals deze zijn bepaald door de organisatie
- De uitoefening van het beroep vergt flexibiliteit en stressbestendigheid
- Het beroep wordt soms uitgeoefend in onregelmatige werktijden
- De woonassistent dient te kunnen werken in teamverband
- De variatie in de job hangt in belangrijke mate af van de hulpvraag van de cliënt die hem wordt toegewezen
- De beroepsuitoefening vergt het nemen van initiatief
- Bij de beroepsuitoefening moet men zich bewust zijn van de effecten van eigen verbale, non-verbale en digitale communicatie en de invloed ervan op de cliënt
- De uitoefening van het beroep vraagt verantwoordelijkheidszin
- Bij dit beroep wordt er door de woonassistent meegebouwd aan een cultuur van collegialiteit, welzijn, respect binnen de professionele relaties
- In dit beroep moet de woonassistent zorg dragen voor de eigen draagkracht en het eigen welbevinden

Handelingscontext

- De woonassistent moet op constructieve en transparante wijze informatie uitwisselen met de andere actoren conform de afspraken van de organisatie
- De woonassistent werkt constructief samen met de cliënt, collega's en andere actoren
- De woonassistent is zich bewust van de impact van zijn handelingen op de cliënt
- De woonassistent kan zich aanpassen aan en flexibel opstellen bij wisselende werkomstandigheden
- De woonassistent dient steeds de gemaakte afspraken te respecteren
- De woonassistent moet blijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt levenslang leren en het volgen van opleidingen
- De woonassistent dient planmatig te kunnen denken, prioriteiten te stellen en zijn werkzaamheden te organiseren
- De woonassistent handelt discreet conform de professionele, ethische principes
- De woonassistent toont zin voor initiatief binnen de grenzen van het wetgevend en professioneel kader tijdens bepaalde situaties, problemen, opdrachten...
- De woonassistent moet kwaliteitsvol handelen
- De woonassistent moet cliëntgericht werken
- De woonassistent moet het positief imago van zijn organisatie uitstralen
- De woonassistent dient op empathische wijze om te gaan met de cliënt
- De woonassistent moet zich bewust zijn dat gemaakte fouten gevolgen kunnen hebben op korte en lange termijn voor het welzijn van de cliënt

- De woonassistent heeft aandacht voor een hygiënisch voorkomen en een verzorgd taalgebruik
- De woonassistent moet constructief kunnen omgaan met (moeilijke) cliënten, klachten en/of specifieke verwachtingen

2.2.4. Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de hulpvraag conform de afspraken met de cliënt
- het hulp bieden bij zorgnoden
- het uitvoeren van administratieve taken (dossieropbouw...)
- het evalueren van eigen werk
- het geven van gezondheidsbevordering
- het toezicht houden in de gemeenschappelijke delen van de assistentiewoning
- het faciliteren van de opgelegde diensten in de assistentiewoning
- het uitbouwen van de eigen kennis
- het signaleren van knelpunten in de eigen werkzaamheden

Is gebonden aan

- wettelijke reglementeringen
- het beroepsgeheim
- het hulpverleningsplan
- het beleid van de organisatie
- concrete afspraken

Doet beroep op

- de partners, de leidinggevende, de collega's, de cliënt en het cliëntsysteem , externen en de omgeving van de cliënt voor advies en samenwerking
- externe hulpbronnen

2.2.5. Verantwoordelijkheid

- Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s)
- Handelt professioneel en volgens de ethische principes
- Werkt volgens de kwaliteitsprincipes
- Bouwt de eigen deskundigheid op
- Werkt samen met partners binnen en buiten de zorg
- Communiqueert professioneel en empathisch met de cliënt
- Plant en organiseert de eigen activiteiten
- Helpt en informeert bij zorgnoden
- Helpt en informeert bij onverwachte zorgnoden
- Ondersteunt het psychosociaal welbevinden
- Houdt toezicht op de gemeenschappelijke ruimtes binnen de assistentiewoning en faciliteert er de noodzakelijke diensten
- Voert administratieve taken uit

2.3. Attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden vereist.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ...
tot erkenning van de beroepskwalificatie woonassistent (BK-0517-1).

Brussel, (datum).

de minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS